

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่อง พฤติกรรมการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ พฤติกรรม ความพึงพอใจ ปัญหาและอุปสรรคการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อนำผลงานวิจัยเป็นแนวทางพัฒนาบุคลากรห้องสมุดให้สามารถใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติได้อย่างมีประสิทธิภาพดังมีรายละเอียดในการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีรวบรวมข้อมูล
4. กรรมวิธีทางข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติของห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ปี พ.ศ. 2552 จำนวนทั้งสิ้น 9 แห่ง รวม 120 คน ด้วยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครซีและมอร์แกน (R. V. Krejcie & D. W. Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่าง 92 คน และได้รับแบบสอบถามจากผู้ปฏิบัติงานกลับคืนมา 65 คน คิดเป็นร้อยละ 70.65

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ พฤติกรรม ความพึงพอใจ ปัญหาและอุปสรรคการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้ค้นคว้าและดัดแปลงจากแนวความคิดงานวิจัยที่ใกล้เคียงของผู้ที่ได้ทำวิจัยมาแล้ว และผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นโดยมีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามเพื่อศึกษาการใช้ พฤติกรรม ความพึงพอใจ ปัญหาและอุปสรรคการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลที่มีต่อการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ลักษณะของแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) โดยกำหนดมาตราส่วนไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ลักษณะของแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) โดยกำหนดมาตราส่วนไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการสร้างแบบสอบถามมีดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ พฤติกรรม ความพึงพอใจ ปัญหาและอุปสรรคการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ จากเอกสารภาษาไทยและ

ภาษาต่างประเทศ เช่น จากวิทยานิพนธ์ ตำรา งานวิจัย รายงานการประชุม สิ่งพิมพ์รัฐบาล และวารสาร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อกำหนดเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรจริง จำนวน 18 คน คือ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดของสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย จำนวน 8 คน และบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดของหอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร วิทยาเขตองครักษ์ จำนวน 10 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ด้วยการใช้โปรแกรม SPSS for Windows Version 10.0 ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.99

3. หลังจากได้ทดลองใช้แบบสอบถามแล้ว ได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

วิธีรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลส่งทางไปรษณีย์ถึงผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และหัวหน้างานห้องสมุดคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 แห่งจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พร้อมแนบซองติดแสตมป์และเจ้าหน้าที่ของตอบกลับถึงผู้วิจัย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-สิงหาคม 2552 จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 แห่ง

3. ติดตามทวงถามทางโทรศัพท์ โดยตรงกับผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และห้องสมุดคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และทวงถามกับแผนกเลขานุการห้องสมุด หากยังไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

กรรมวิธีทางข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงแจกแจงนับระดับคะแนน วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอในรูปของตารางประกอบการบรรยาย โดยมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1, 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดให้เลือกตอบ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำมาแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ

2. แบบสอบถามตอนที่ 4 และ 5 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และให้ค่าน้ำหนักคะแนนแต่ละระดับ (บุญชม ศรีสะอาด 2545, 102-103) ดังนี้

ระดับ		ค่าน้ำหนัก
มากที่สุด	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	5
มาก	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	1

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ถือเกณฑ์ดังนี้

ระดับคะแนน		แปลความ
4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด / ไม่มีปัญหา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.0 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean หรือ $\bar{X}$)
4. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.)